

РЕШЕНИЕ

**ЗА ПРИЕМАНЕ НА ДОКЛАД ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА НАЦИОНАЛНАТА
ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА ФИЗИЧЕСКОТО ВЪЗПИТАНИЕ И
СПОРТА 2013–2016 г.**

Народното събрание на основание чл. 86, ал. 1 от Конституцията на Република България във връзка с чл. 7, т. 3 от Закона за физическото възпитание и спорта

РЕШИ:

Приема Доклада за изпълнението на Националната програма за развитие на физическото възпитание и спорта 2013–2016 г.

Решението е прието от 44-ото Народно събрание на 2018 г. и е подпечатано с официалния печат на Народното събрание.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:**

(Цвета Караянчева)

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ

ДОКЛАД ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА НАЦИОНАЛНАТА
ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА ФИЗИЧЕСКОТО
ВЪЗПИТАНИЕ И СПОРТА 2013 – 2016 Г.

София 2018 г.

Докладът за изпълнението на Националната програма за развитие на физическото възпитание и спорта (НПРФВС) 2013-2016 г. е разработен на основание чл. 7, т. 3 от Закона за физическото възпитание и спорта (ЗФВС) и отразява изпълнението на НПРФВС 2013-2016 г., приета с Решение № 523 на Министерския съвет от 30.08.2013 г.

НПРФВС 2013-2016 г. е основен стратегически документ, който има за цел обединяване на усилията на всички държавни, обществени, неправителствени и частни организации за утвърждаване на физическото възпитание, спорта и социалния туризъм като средство за подобряване на здравето и физическата годност на населението, както и издигане на спортния престиж на нацията на световно ниво.

В съответствие с нормативната уредба в НПРФВС бяха формулирани необходимите мерки и дейности за изпълнение, свързани с развитието на спорта за всички за четири годишен период от време.

НПРФВС се фокусира върху следните оперативни цели, приоритети, мерки и дейности за изпълнение на целите:

Оперативна цел 1 - Насърчаване практикуването на физически упражнения и спорт от всички граждани без значение на социалния им статус, пол, възраст, етнически произход, вероизповедание и др.

Целите на политиката в тази област, мерките и дейностите са определени при отчитане ролята на спорта като важен фактор за човешкото развитие и необходимостта от осигуряване на възможност за избор и достъп на хората да практикуват физически упражнения и спорт. Разработени са в съответствие със стратегическите документи в областта на спорта, насоките и препоръките на Европейския съюз (ЕС) с оглед насърчаване на укрепваща здравето физическа активност на гражданите.

Приоритет 1 - Насърчаване на двигателната активност и практикуването на спорт и социален туризъм от гражданите като фактор за подобряване на общественото здраве и създаване на условия за развитие на спорта за всички.

Планирани са 14 мерки и 31 дейности. През периода 2013-2016 г. е постигнато изпълнение на мерките и дейностите, като част от тях са частично изпълнени, а други предвиждат постепенно изпълнение.

Анализът на изпълнението на мерките и дейностите през посочения период, групирани с оглед на дефинираната цел, показва следните резултати:

Мерки и дейности, свързани с нормативната уредба и стратегически документи в областта на спорта за всички

През периода 2013-2016 г. са извършени неколkokратни промени в ЗФВС и Правилника за прилагане на Закона за физическото възпитание и спорта (ППЗФВС). Значителни изменения са направени в Наредбата за реда за лицензиране на спортните организации в Република България, приета с Постановление № 237 на Министерския съвет от 2008 г. (обн. ДВ, бр. 87 от 2008 г.), и Наредба № 2 за професионалната правоспособност и квалификацията на спортно-педагогическите кадри (обн. ДВ, бр. 92 от 2011 г.)

Издадени са следните нови нормативни актове на министъра на младежта и спорта:

1. Наредба № 1 от 8.05.2014 г. за финансово подпомагане на спортни дейности (обн. ДВ, бр. 40 от 2014 г.) и Наредба № 2 от 08.05.2014 г. за финансово подпомагане на строителството и ремонта на спортни обекти и съоръжения (обн. ДВ, бр. 40 от 2014 г.), които заменят Наредба № Н-1 от 8.02.2007 г. за условията и реда за финансово подпомагане от Министерството на физическото възпитание и спорта на спортни дейности (обн. ДВ, бр. 19 от 2007 г., отм. ДВ, бр. 40 от 2014 г.).

2. Наредба № 3 от 30.05.2014 г. за организиране на извънучилищната тренировъчна и състезателна дейност (обн. ДВ, бр. 47 от 2014 г.), съвместно с министъра на образованието и науката, която заменя действащата до този момент наредба със същото наименование от 2003 г.

Във връзка с необходимостта от синхронизиране на националното законодателство с промените в Световния антидопингов кодекс с Постановление № 453 на Министерския съвет от 2014 г. е приета нова Наредба за допингов контрол при тренировъчна и състезателна дейност (обн. ДВ, бр. 2 от 2015 г., изм. и доп. бр. 88 от 2016 г. и бр. 27 от 2017 г.), която отменя предходната.

Приет е изцяло нов Закон за предучилищното и училищното образование, (който отменя Закона за народната просвета) и многобройни наредби по прилагането му. В тази връзка министърът на младежта и спорта издава Наредба № 1 от 30.09.2016 г. за условията и реда за прием и спортна подготовка на учениците в спортните училища (ДВ, бр. 74 от 2016 г.), която отменя предходната наредба със същото наименование, издадена през 2011 г.

Основната цел на измененията и допълненията на действащите нормативни актове, както и на замяната им с изцяло нови актове, е осигуряване на системата на спорта и привеждането ѝ в съответствие с настъпили съществени промени в обществените отношения. Приоритетите при разработването на промените в нормативната уредба са оптимизиране на регламента, правилата и процедурите за кандидатстване и оценяване на проекти за финансиране на спортните организации и преодоляването на празноти в правната уредба, регулираща професионалната правоспособност и квалификацията на спортно-педагогическите кадри.

Необходимостта от постепенно разработване и прилагане на ефективни национални политики с цел насърчаване на укрепваща здравето физическа активност (УЗФА) чрез прилагането на междусекторен подход, който да обхваща области на политиката като спорт, здраве, образование, околна среда и транспорт, се реализира, като се отчитат Насоките на ЕС за физическа активност, одобрени от работната група „Спорт и здраве“ на ЕС и утвърдени от министрите на спорта на държавите-членки през ноември 2008 г. и други съответни сектори в съответствие с националните особености.

В изпълнение и в съответствие с Насоките на ЕС за физическа активност, одобрени от работната група „Спорт и здраве“ на ЕС и Препоръката на Съвета на ЕС относно насърчаването на укрепваща здравето физическа активност Министерството на младежта и спорта (ММС) разработи и утвърди Концепция за насърчаване развитието на спорта за всички. Концепцията е съобразена с правомощията на министъра на младежта и спорта, на местните власти и на спортните организации. С Концепцията се търси обвързаност между стратегическите документи в областта на спорта и подпомагане на процеса на постигане на планираните в тях

приоритетни цели, разработване на програмни и приложни документи за развитие на спорта за всички и актуализация на нормативната уредба.

Набелязани са основни цели и насоки, съобразени с проблемите, които възпрепятстват развитието на спорта за всички, които да послужат като отправни точки по отношение на практическите им решения. Концепцията е „отворен“ документ, може да се доразвие и при необходимост да се допълни, за да отговаря на бързо променящите се социални условия.

Изводи:

- Създадена е благоприятна правна рамка, уреждаща взаимоотношенията на субектите и отговорностите на държавните и местните институции и спортните организации;
- Разработен е концептуален документ с набелязани основни цели и насоки за развитие на спорта за всички;
- Новата нормативна уредба е насочена приоритетно към поощряване, насърчаване и включване на населението за укрепваща здравето физическа активност и практикуване на спорт за всички.

Мерки и дейности, свързани с управлението и осигуряването на междусекторно сътрудничество и интегриран подход при разработване и изпълнение на политиката и приоритетите за развитието на спорта за всички

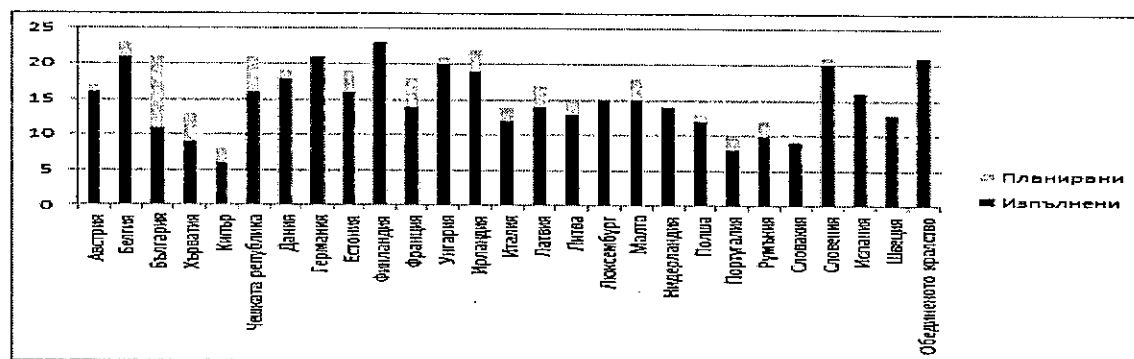
Планираните мерки и дейности, както и тяхното изпълнение, са основани на принципа за многосекторен подход и са съобразени с препоръчителните дейности в областта на политиките за спорта от страна на органите на централното управление в документите на ЕС. Основните европейски документи в тази област са Насоките на ЕС за физическа активност.

За подобряване на контрола върху изпълнението на НПРФВС 2013-2016 г. и наблюдение и оценка на текущото състояние на системата по Приоритет 1, през 2015 г. и 2016 г. представители на ММС участваха в срещите на Европейската мрежа на националните координатори по физическа активност. Европейската мрежа е създадена съвместно между Европейската комисия и Регионалния офис за Европа на Световната здравна организация с цел мониторинг на изпълнението на Препоръка на Съвета на ЕС от 26.11.2013 г. относно насърчаването на укрепваща здравето физическа активност в различните сектори, по предложената олекотена рамка за наблюдение към Препоръката с 23 показателя за оценка равнището на УЗФА и политиките за УЗФА.

По отношение на извършване на мониторинг на равнището на физическа активност и на политиките за УЗФА по определените рамка и показатели ММС събра и обобщи информацията и данните по секторите (от съответните министерства) – образование, здравеопазване, транспорт, околна среда, труд и социална политика, регионално развитие и благоустройство, за изпълнение на показателите от рамката за мониторинг на УЗФА. Въз основа на данните България е включена в изготвения от Регионалния офис за Европа на Световната здравна организация доклад за УЗФА.

Резултатите от мониторинга – брой изпълнени и брой планирани за изпълнение показатели, са публикувани в края на 2016 г. Те показват, че България изпълнява 11 от

показателите и планира да изпълни или е в процес на изпълнение на още 10 показателя. 2 от показателите на този етап не са били планирани за изпълнение.

На общинско ниво, по отношение управлението и развитие на спорта за всички в условията на общините през периода 2013-2016 г. и изпълнение на планираните дейности в НПРФВС данните показват следното: управлението и развитието на спорта за всички в отделните общини има различия по отношение на организационната им структура. В част от общините са изградени специализирани органи в структурата на специализираната администрация – дирекция, направление, отдел, сектор със структура и функции по развитието на физическото възпитание и спорта за всички. В по-голямата част от общините управлението и развитието на спорта за всички не се осъществява в интегративна връзка с основни структурно-функционални системи на общината: образование, култура, социални дейности, младежка политика и дейности, здравеопазване, превенция на зависимост, сигурност и други.

Анализът показва следното:

- сформирани са обществени, експертни и/или консултативни съвети за развитие на спорта към ММС и на местно ниво;
- 92 общини имат приета Програма за развитие на физическото възпитание и спорта, 149 общини нямат такава, за 24 общини не е получена информация;
- Наредба (Правила, Решение) за финансиране на спортните клубове от общинските бюджети имат 160 общини, 91 общини нямат приети, за 14 общини не е получена информация;
- Наредба за условията и реда за ползване на спортни обекти и съоръжения имат 98 общини, 166 общини нямат приета, за 14 общини не е получена информация;
- По информация, получена от кметовете на общините, разходваните и планираните средства от общинските бюджети за спортни дейности и за спортната им база по години са:

Години			Брой общини
(разходвани-планирани)	Разходвани	Планирани	(от общо 265)

2012-2013 г.	57 701 952	60 585 445	175
2013-2014 г.	80 398 443	71 447 491	211
2014-2015 г.	99 576 975	119 663 898	225

- през последните години публичните органи в някои държави-членки повишиха усилията си за насърчаване на УЗФА, в България също, но нивото на физическа активност в ЕС все още е сравнително ниско;
- по-голямата част от европейските граждани не са достатъчно активни физически, като 60 % изобщо не се занимават със спорт или физически упражнения, или го правят рядко;
- ниска физическа активност в свободното време се наблюдава и в България, особено по-често сред групите с по-нисък социално-икономически статус. В момента няма данни, които да показват, че негативните тенденции и в ЕС като цяло търпят значителна промяна в положителна посока.

Изводи:

- Спортът за всички и физическата активност следва да заемат важно място – като политика, стратегия, цели, функции и отговорности на държавните и местните институции и организации.
- Новите реалности изискват оптимизиране на управлението на спорта за всички, като се отчита въздействието на комплекс от политически, икономически и социални фактори.
- Предприети са действия по извършване на мониторинг, предоставяне и обмен на информация и данни за оценка на равнището на укрепващата здравето физическа активност при отчитане на Насоките на ЕС за физическата активност.

Мерки и дейности, свързани със създаване на условия и възможности за двигателна активност и развитие на спорта за всички, в т.ч. и свързани със социално включване във и чрез спорта

С приемането на България за член на ЕС се създадоха условия (политически, икономически, социални) за възприемане на национална политика, програмиране на управлението, обмен на информация и на добри практики за развитието на спорта за всички. Засилва се участието на държавата и преимуществено на общините в осигуряването на необходимите ресурси (финансови, материално-технически, кадрови, информационни и др.) за привличане и участие на населението в двигателна активност чрез практикуване на физически упражнения и спорт.

Ежегодно министърът на младежта и спорта приема годишни национални програми за изпълнение на мерките и дейностите, планирани в националната програма.

На национално ниво са въведени и се реализират програми за:

- спорта за всички, в т.ч. хора с увреждания;

- спорт за децата в свободното време;
- спорт, практикуван на възрастов, териториален, ведомствен и отраслов принцип;
- начално обучение за деца по вид спорт.

Изпълнението на национално ниво на програмите са част от мерките относно насърчаване на УЗФА и практикуване на спорт на различни групи от населението в съответствие с Препоръка на Съвета и Насоките на ЕС за физическа активност. Чрез тях се осигурява възможност за приобщаване към здравословна физическа активност на представители на различните възрастови и социални групи от населението, независимо дали целта е укрепване на здравето, активния отдих в свободното време или практикуване на спорт.

Анализът показва, че към момента разработените държавни и общински програми за развитие на спорта за всички не обхващат всички основни целеви групи в териториален, времеви и възрастов аспект, тъй като са съобразени с наличните финансови средства, предназначени за тази цел. Съобразени са и с ограничения капацитет на спортните организации по места – наличие на материална база, спортни специалисти с необходимата професионална квалификация, компетентни управленски и др. кадри. Предприети са мерки за насърчаване за активно участие в спортни и физически дейности на хората в напреднала възраст, здравословен начин на живот, което да допринесе за повишаване на самостоятелността, доброто състояние и здраве на тези хора.

Установена практика е дейността на спортните клубове „Здраве и активно дълголетие“ с цел системно участие в спортни дейности. Увеличен е броят и е запазена дейността на действащи спортни клубове „Здраве и активно дълголетие“ с предмет на дейност в областта на активната двигателна активност за жени и мъже над 65 г. Осигурени са условия и възможности за занимания, подходящи за възрастовата група.

Пълноценното и равноправно упражняване на правата и социалното включване във и чрез спорта на хората с увреждания е един от основните приоритети, изискващ провеждане на активна, целенасочена и последователна политика, както и обединяване действията на органите на властта, институции и с активното участие на спортните организации.

Основна цел на политиката на ММС е подобряване на условията и осигуряване на възможност за адаптирана двигателна активност и практикуване на спорт от хора с увреждания като фактор за подобряване качеството на живота им, рехабилитация и социална интеграция, както и подготовка и участие на спортисти с увреждания в състезания и прояви, включени в международния спортен календар на съответната спортна организация и в държавни първенства.

Приета бе национална програма за изпълнение на мерките и дейностите, планирани в НПРФВС 2013-2016 г. по отношение на спорта за хората с увреждания. Въведените дейности се реализират в две насоки – „Спортно-състезателна дейност за хора с увреждания“ и „Спорт в свободното време за хора с увреждания“. По нов начин могат да бъдат подпомагани и се насърчават за работа всички спортни федерации, развиващи спортове за хора с увреждания, а не само специализираните. Подпомага се подготовката и участията на спортисти с увреждания в държавните и международни състезания, но се акцентира на системното участие в спортни занимания по различни видове спорт на хора с увреждания, с приоритет деца и младежи. По

този начин се осигуряват условия и възможности на хора с увреждания за двигателна активност и практикуване на спорт с цел социално включване.

Анализът на изпълнението на мерките и дейностите, свързани със създаване на условия и възможности за двигателна активност и развитие на спорта за всички на общинско ниво показват, че по-голямата част от общините са разработили и са създали организация за изпълнение на програми за развитие на физическото възпитание и спорта или годишни спортни календари. Тенденция е при тяхното разработване и реализиране да участват местните спортни клубове. Общините създават комплекс от условия и предпоставки за управление, организация, материално-техническо, кадрово, финансово и правно-нормативно осигуряване за прилагане на програмите в общините. Характерна особеност е, че общините разполагат със собствена спортна инфраструктура, което е възможност за ефективно усвояване на финансовите средства от страна на държавата. Към общинските съвети са изградени служби, които осъществяват комплекс от дейности, свързани със: здравето и социалната подкрепа на възрастните хора, образование и промяна, детска сигурност и др.

Изводи:

- Необходимо е предприемане на мерки за постепенно и поетапно увеличаване на участието във физически активности и спорт и разширяване обхвата на мерките и дейностите за изпълнение на политиката.
- Необходимо е да бъде подобрена информираността при използване на съвременни средства за комуникация и промотиране на социалните и личните ползи от практикуването и участието във физически активности и спорт на всички нива.
- Необходимо е осигуряване на подходяща спортна инфраструктура, предназначена за спорта за всички.

Мерки и дейности, свързани с ангажираност и активност на спортните организации за развитие на спорта за всички

В последните години е налице положителна тенденция за увеличаването на броя спортни организации, ангажирани с дейности в областта на спорта за всички. Нараства интересът им към предоставяне на възможности за спорт за деца в свободното им време и за хора с увреждания. Изпълняват се по-голям брой програми и проекти и се увеличава обхватът на действащите до момента такива.

Несъмнено основна роля в тази посока имат създадените и функциониращи на отраслов принцип, ведомствен принцип или друг принцип национални и многоспортови организации (федерации и клубове), които, освен че работят с различните възрастови и социални групи, реализират и рекламни и масови кампании и спортни събития за популяризиране на физическата активност сред целеви групи от населението. Като основен приоритет в тяхната дейност се утвърди развитието на спорта за всички и насърчаването на УЗФА за съответните им целеви групи.

Ангажираността и активността на спортните организации по видове спорт за развитие на спорта за всички може да се определи като по-ниска, в сравнение с тяхната ангажираност и активност по отношение на спорта за високи постижения.

Това се дължи на следните фактори:

- липса на видими бързи резултати или постижения като например печелене на купи и медали на национално, европейско, световно ниво и олимпийско ниво;
- подценяване/неразбиране на бъдещите ползи за спортните организации от ангажирането им с дейности в областта на спорта за всички;
- по-слаб интерес от страна на потенциални спонсори за подпомагане на дейности, свързани с насърчаването на УЗФА и спорта за всички.

Анализът показва, че мерките и дейностите са постигнати при оптимално осигуряване на условия и възможности за пълноценно използване на наличните ресурси – финансови, материална база, кадри и др. за спорт и здравословна двигателна активност на различни социални, отрасли и възрастови групи от населението, в т.ч. и хората с увреждания.

Заключителен анализ на състоянието на спорта за всички

Ниската физическа активност е рисков фактор за здравето на населението сред всички възрастови групи в нашата страна и данните за това показват запазване на негативните тенденции.

Препоръките на Съвета на ЕС и в Насоките на ЕС се предлагат политически действия за насърчаване и помощ на укрепващата здравото физическа активност в различните сектори: „спорт“, „здраве“, „работна среда“.

При реализиране на проекта на „Никога не е късно за ново начало“ по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ бяха публикувани данни и факти от български и международни институции за засилващите се негативни тенденции от обездвижването и ползата на хората от упражняване на различните форми на здравословната двигателна активност и от практикуването на спорт.

Основният извод от тези публикации е, че физическата активност на лицата в трудоспособна възраст е сравнително ниска, поради заседналият начин на живот.

Цитирани са и заключения от изследвания на международни институции, че затлъстяването намалява очакваната продължителност на живота средно с девет години.

От основно значение е и обстоятелството, че развитието на спорта за всички изисква сериозни ресурси и координирани усилия, търсените ефекти са дългосрочни, а реалните резултати се постигат постепенно и поетапно.

<u>Оперативната цел 2 – Развитие на детско-юношеския спорт и на спорта за високи постижения</u>
--

Мерките и дейностите по приоритет 2 и 3 са насочени към изпълнението на политиката в областта на спорта за учаци, децата в детските градини, децата в риск и дейностите в спортните училища, която е насочена към оптимизиране на двигателния режим, учебно-тренировъчната и спортно-състезателната дейност в посочената сфера.

Приоритет 2 – Двигателна активност и спорт в образователната система

Планираните и изпълняваните мерки са 4, а дейностите – 14. Анализът на изпълнението им показва следните резултати:

Целите на политиката в областта на спорта за учащи, мерките и дейностите са разработени при отчитане ролята на спорта като важен фактор за човешкото развитие и необходимостта от осигуряване на възможност за избор и достъп на целевите групи да практикуват физически упражнения и спорт. Ежегодно министърът на младежта и спорта приема годишни национални програми в областта на спорта за учащи за изпълнение на мерките и дейностите, планирани в НПРФВС. Програмите са разработени в съответствие със стратегическите документи в областта на спорта, насоките и препоръките на ЕС и са насочени към постепенното приобщаване на целевите групи към активен двигателен режим, създаване на условия за системни занимания с физическо възпитание и спорт и възможности за спортна изява. ММС подпомага финансово всяка година провеждането на Ученическите игри за учениците от общообразователните училища и специалните училища.

Мерки и дейности, свързани с насърчаване на учащите към двигателна активност и системно практикуване на спорт и туризъм като средство за здравословен начин на живот, физическо и духовно развитие

Програмите в областта на спорта за учащи са разработени с оглед създаване на предпоставки и условия за насърчаване и затвърждаване на интереса на децата от детските градини към двигателна активност, увеличаване и насърчаване на учениците, студентите и децата в риск към физическа активност и към системно практикуване на спорт като средство за здравословен начин на живот, физическо и духовно развитие и създаване на условия за спортна изява. Постигнато е разширяване на обхвата от организационни форми за занимания с физически упражнения и спорт чрез включването на повече учащи и на повече спортове в спортните занимания. Оптимизирани са действията на държавата, общините, образователните институции и спортните организации за пълноценно и ефективно използване от учащите на спортните обекти и съоръжения.

Мерки и дейности, свързани с подобряване на условията за реализиране на потребностите на учащите във висшите училища за практикуване на физически упражнения и спорт

Чрез реализиране на програмата „Развитие на спорта на учащите“ е постигнато увеличаване на броя на училищните и студентски спортни клубове на регистрационен режим към лицензираните многоспортови федерации и асоциации за подобряване на спортната дейност и увеличаване броя на активно спортуващите ученици и студенти.

Извършено е подобряване на спортната база във висшите училища, но е необходимо да се извърши модернизация на част от съществуващата спортна база за достигане на европейски стандарти в тази област. Важно е да се създадат условия за използване на спортната база във висшите учебни заведения извън учебното време. Поради недостиг на средства е ограничено

участието на студентските отбори от висшите училища в спортно-състезателна дейност от Държавния спортен календар на Асоциация за университетски спорт „Академик“ поради сравнително малкия брой студентски спортни клубове-членове на Асоциацията (7 клуба през 2013 г.; 17 клуба през 2016 г.). Общият брой на университетите и висшите училища в края на отчетния период е 53. Съгласно разпоредбите на чл. 18, ал. 2 от ЗФВС право на участие в състезания от държавния спортен календар имат спортни клубове, вписани в Националния регистър на лицензираните спортни организации и на членуващите в тях спортни клубове.

Мерки и дейности, свързани с оптимизиране на условията за изграждане на умения и навици на децата от детските градини, учениците, студентите, децата с увреждания и децата в риск за активен двигателен режим, практикуване на спорт и спортна изява, здравословен начин на живот и успешно социално включване в обществото

Чрез приеманите ежегодно програми на мерките за закрила на деца с изявени дарби от държавни и общински училища през програмния период се осъществява финансовото стимулиране чрез стипендии на ученици за развитие на спортния талант. До началото на 2014 г. министърът на младежта и спорта предоставя стипендии в областта на спорта на ученици от държавните спортни училища и ученици с физически или със сензорни увреждания от специални училища. Финансовите средства, предоставени по бюджета на ММС по програмата, са били достатъчни за изплащането на стипендиите на талантливите ученици.

Поради различно разглеждане на критериите по обхвата на мерките от програмата през 2013/2014 г. има недостиг на средства по изплащане на стипендиите в някои от министерствата, което налага извършването на корекции с преразпределение и пренасочване на средства от едно министерство към друго.

С изменение на Наредбата за условията и реда за осъществяване на закрила на деца изявени дарби през 2014 г. се уеднаквяват критериите по предоставянето на закрила, като в правомощията на министъра на младежта и спорта е да предоставя закрила по реда на наредбата както на ученици от държавните спортни училища, така и на ученици от общинските училища. Стриктно се спазват изискванията на Наредбата, както и мерките от програмата, като по този начин планираните средствата по програмата се ползват рационално и се предоставят по бюджетите на общините и на ММС, след което се изплащат от училището, в което се обучава ученикът.

Предоставените чрез бюджета на ММС финансови средства по Програмата на мерките за закрила на деца с изявени дарби от държавни и общински училища по години са: през 2013г. - 158 625 лв., през 2014 г. – стипендии на обща стойност 280 260 лв., през 2015 г. – стипендии на обща стойност 421 470 лв., и през 2016 г. - стипендии на обща стойност 372 465 лв.

Осъществена е координация на подготовката, организацията и провеждането на Ученическите игри за учениците от общообразователните и специалните училища, които са основна форма за организиране на спортни дейности на учениците извън учебния план, за предоставяне на възможност за изява на училищни отбори и на ученици с проявен спортен талант. Ученическите игри ежегодно са финансирани от ММС със средства в размер на близо 500 000 лв. Около 80 000 са отчитаните от изпълняващите политиката в тази област участници в организираните и проведени спортни състезания по спортовете, включени в учебната програма.

Извършена е координация на организацията и провеждането на спортни дейности във висшите училища. Осъществен е мониторинг и контрол при провеждането на спортната дейност от АУС „Академик“ по програмата на ММС „Развитие на спорта на учащите“.

Осъществен е контрол по отношение спазване на нормативните изисквания за квалификацията и образователния ценз на спортно-педагогическите кадри в училищата.

Министерството на образованието и науката (МОН) чрез дейностите по интереси създава условия за откриване, стимулиране и развитие на способностите на децата и учениците в областта на спорта. Чрез проявите на Националния спортен календар на МОН се дава възможност за публична изява на национално ниво на децата и учениците. Министерството ежегодно осигурява около 200 000 лв. за обезпечаване участието на учениците на финалните състезания от Ученическите игри, както и за осигуряване на награди за всички възрастови групи.

Осигурена е подкрепа на изявата и развитието на даровитите деца и ученици чрез ежегодно организиране и провеждане на състезания и олимпиади. По Програмата на мерки за закрила на деца с изявени дарби се включват националните и международните конкурси, олимпиади и състезания, за които се прилагат мерки за закрила по Наредбата чрез еднократно финансово подпомагане и стипендии.

Мерки и дейности, свързани с осигуряване на възможност за избор и достъп на учащите от различните възрастови групи, децата в риск, децата със специални потребности до занимания с физически увреждания и спорт

На национално равнище са въведени от ММС и реализирани следните програми: „Спорт за децата от детските градини“; „Развитие на спорта на учащите“ и „Спорт за деца в риск.“ Изпълнението на дейностите по програмите е съобразено с целите, основните задачи и приоритети на Националната стратегия за развитие на физическото възпитание и спорта в Република България 2012–2022 г.

Ежегодно през отчетния период програма „Спорт за децата от детските градини“ се финансира със средства в размер на 200 000 лв., като оптималният брой деца на възраст от 4 до 6 години е 5 000 от детски градини в различни населени места в страната. Чрез дейностите по програмата е постигнато внедряване, развитие и оптимизиране на двигателния режим на децата в детските градини. Създадени са предпоставки и условия за увеличаване и разнообразяване на възможностите за двигателна активност и участие в спортни занимания по различни видове спорт.

С реализирането на дейностите по програма „Развитие спорта на учащите“ са постигнати устойчивост и развитие на дейностите на спортните организации, подобряване качеството на проектите, разширяване на обхвата на дейностите, включени в държавните и международните спортни календари – броя на спортовете и участие в престижни международни състезания като Световни ученически първенства, летни и зимни универсиади, както и увеличаване броя на обхванатите и системно занимаващи се със спорт ученици, студенти и деца от домовете за деца, лишени от родителска грижа. Създадена е възможност за участие на всички училищни отбори, придобили право да участват в Световните ученически игри. Ежегодно в дейностите по програмата участват около 10 000 ученици, студенти и деца от домовете, лишени от родителски грижи. Финансирането през годините е както следва:

2013 г. - 298 060 лв.;

2014 г. - 249 910 лв.;

2015 г.- 391 831 лв.;

2016 г. - 325 042 лв.

С реализирането на програма „Спорт за деца в риск“ се създадоха условия за провеждане на занимания с физически упражнения и спорт за деца в риск за преодоляване на тяхната изолация и за пълноценна интеграция и адаптация в обществото. След преразпределение на функционалните задължения между дирекциите в ММС през 2016 г. се създадоха нови възможности за включване на децата с увреждания в спортни занимания чрез новата „Програма за развитие на спорта за хора с увреждания.“

Приоритет 3 – Създаване на условия за осъществяване на селекция и развитие на деца с изявен спортен талант за изграждането им като спортисти с възможности за реализиране на високи спортни постижения и утвърждаване на спортните училища като институции за подготовка на високомотивирани състезатели за националните отбори на Република България

Мерките за изпълнението на този приоритет са насочени към създаване на условия за ефективно взаимодействие и координация между спортните училища, спортните организации и висшите училища, обучаващи спортни специалисти, за изграждане на подкрепяща среда за професионална и личностна реализация на младите спортисти. Мерките са насочени към ефективен учебно-тренировъчен процес в държавните спортни училища и развиване на спортния талант на състезателите от спортния резерв.

Планираните и изпълнявани мерки са 4, а дейностите – 13. Анализът на изпълнението им показва следното:

Мерки и дейности, насочени към създаване на условия за оптимизиране на организацията и съдържанието на извънкласната и извънучилищна тренировъчна и състезателна дейност като фактор за привличане и селектиране на двигателно надарени деца за детско – юношеския спорт

Чрез подбор и селекция на двигателно надарени деца от спортните клубове да се даде възможност за развитие на деца с изявен спортен талант, изграждането им като спортисти с възможности за реализиране на високи спортни постижения

Най-слабото звено в тази подсистема на високото спортно майсторство е качеството на подбора. Той се извършва въз основа на тестови програми и моделни характеристики, разработени преди 20 години. Системата на подбор и обучение се нуждае от съществени промени, синхронизирани с промените на цялата система на спорта в България. Натрупани и нерешени са редица проблеми, свързани с организацията и управлението на спортната подготовка. Тенденция в цялата страна е разрастването на броя на спортните клубове и съответно на спортните клубове, които имат взаимоотношения със спортните училища. Спортната база в по-голямата си част е общинска собственост, предоставена за ползване на спортните клубове. Училищата не разполагат със собствени спортни съоръжения и уреждането на взаимоотношенията за осигуряване на обучението е едно от основните предизвикателства пред ръководствата на спортните училища. Качеството на селекцията бележи спад поради липсата на механизми в спортните клубове за подбор на талантиливи деца и работа с

подготвителни групи за спортните училища. Съществуват проблеми с кадровото осигуряване. Поради ниското заплащане голяма част от добрите треньори намериха своя шанс за развитие в други държави. В спортните училища в страната работят около 450 учители по спортна подготовка.

Целта на провежданата държавна политика е да се намали ефектът на тези негативни тенденции. Тестовите за оценка и прием на ученици в спортните училища са осъвременени, отчетена е спецификата на съответния вид спорт, като съдържат биологични особености на модела, описание на методиката на изпълнение на тестовите, нормативни таблици и интегрална оценка за прием от V-ти до VIII-ми клас. С оглед значителния напредък в спортната наука и актуалните генотипни фактори, характерни за съвременните деца, категорично съществува необходимост от утвърждаване на нови тестове за всеки вид спорт, разработени на основата на мащабни изследвания на двигателните възможности на децата на съответната възраст. Показателен е фактът, че се развиват олимпийски и неолимпийски спортове, като през последните години има включени и нови спортове, които са актуални и с възможности за развитие.

Мерки и дейности, свързани със създаване на условия от българските спортни федерации за обособяване на олимпийски резерв на представителните отбори и създаване на условия за ефективен учебно-тренировъчен процес в държавните спортни училища и развиване на спортния талант на състезателите от спортния резерв

В изпълнение на политиката, насочена към подкрепа на талантливите млади спортисти, е създадена мрежа от държавни спортни училища в най-големите областни центрове на страната – София, Русе, Варна, Бургас, Пловдив и Плевен. (СУ „Ген. Вл. Стойчев“ – гр. София; СУ „М-р Атанас Узунов“ – гр. Русе; СУ „Георги Бенковски“ – гр. Плевен, СУ „Юрий Гагарин“ – гр. Бургас, СУ „Васил Левски“ – гр. Пловдив, и СУ „Г. Бенковски“ – гр. Варна). Училищата се финансират чрез бюджета на ММС. Приоритет е подобряването на материалната им база, битовите условия в училищата и общежитията, осигуряване на качествено хранене и възстановяване, осъществяване на качествен подбор и ефективен тренировъчен процес.

С оглед създаване на условия за подпомагане на дейността на държавните спортни училища в ЗФВС е предвидена възможност за финансово подпомагане със средства от бюджета на Министерството на младежта и спорта. В тази връзка с Наредба № 1 от 08.05.2014 г. за финансово подпомагане на спортни дейности са регламентирани условията и редът за финансово подпомагане на учебно-тренировъчната дейност и дейността на олимпийските звена в държавните спортни училища. Възприет е подходът за кандидатстване с проекти от страна на държавните спортни училища, за което са утвърдени необходимите документи.

Към настоящия момент във всяко от шестте държавни спортни училища е създадено олимпийско звено от състезатели, селектирани по критерии, предвидени в Наредба № 1 от 30.08.2016 г. за условията и реда за прием и спортна подготовка на учениците в спортните училища. Извършен е подбор на ученици с изявен спортен талант, с реализирани постижения в държавни и международни първенства.

През 2014 г. за първи път в бюджета на ММС са предвидени финансови средства за подпомагане на учебно-тренировъчната и спортно-състезателната дейност и дейността на олимпийските звена в държавните спортни училища в размер на 200 000 лв.

Успешно са проведени десетдневни тренировъчни лагери през 2014 и 2015 г. на едни от най-добре оборудваните спортни бази – СОК „Камчия“ и НСБ „Спортпалас“. През 2016 г. тези средства бяха намалени наполовина, което наложи намаляване на броя на участниците от 350 на 218. Не бяха осигурени медикаментозно възстановяване и функционална диагностика, което значително намали ефективността и постигнатите резултати от учениците.

Броят на учениците в съставите на олимпийските звена е променлив с оглед на това, че в зависимост от държавния и международния спортен календар на българските спортни федерации се включват ученици, реализирали класирания, съответстващи на критериите, а учениците, завършили XII-ти клас се дипломират.

Контролът на работата на директорите на държавните спортни училища се реализира чрез дейности по съгласуване на училищните учебни планове, Списък – Образец № 1 на държавните спортни училища в Националната информационна система на предучилищното и училищното образование, извършване на проверки за спазване на нормативните изисквания, оценяване на резултатите от труда, разработване на критерии за оценяване и определяне на награди, мотивиране на предложения за дисциплинарни наказания. Осъществява се контрол на дейностите, свързани със специализираната подготовка на учениците: подготовката, провеждането на приемните изпити и класирането на кандидатите; провеждането на учебните часове по спортна подготовка; практическото обучение; оценяването на учениците и проследяване на спортното им развитие; квалификацията на учителите по спортна подготовка; организацията на обучението в групи; спазване на одобрения от министъра на младежта и спорта училищен учебен план; провеждане на целодневното обучение, самоподготовката на учениците, дейностите по възстановяване, обучението по индивидуален учебен план и тренировъчните лагери. Отделно от това, ММС участва с представители в Обществените съвети към държавните спортни училища, които дават становища по въпроси, свързани с дейността на съответното училище и предлагат политики и мерки за подобряване качеството на образователния процес.

Липсата на финансови средства се отразява негативно и на планираните дейности относно създаване на селекционни звена по спортовете с утвърдени традиции и перспективи за развитие. Политиката е насочена към създаване на условия за ефективен първичен подбор, увеличаване на приема на ученици и развитие на спортния талант на спортистите чрез подпомагане сформиранието и дейността на подготвителни групи с ученици от I – IV клас в спортните клубове, които имат взаимоотношения с държавните спортни училища, по определени видове спорт.

С оглед оптимизиране на селекцията, учебно-тенировъчния, спортно-състезателния и възстановителен процес в държавните спортни училища е необходимо да се предвидят законосъобразни източници на финансиране.

Съществува напредък по отношение развитието на материалната база в държавните спортни училища. С използването на възможностите на европейското финансиране значително се подобриха условията в държавните спортни училища по отношение на материалната база и енергийната ефективност.

Мерки и дейности, свързани със създаване на условия за ефективно взаимодействие и координация между спортните училища, спортните организации и висшите училища,

обучаващи спортни специалисти за изграждане на подкрепяща среда за професионална и личностна реализация на младите спортисти

Политиките, насочени към двойната кариера на спортистите, са свързани със създаване на условия за обучение или работа при запазване на нивото на подготовка на спортиста, както и насърчаване за постигането на нова кариера след приключване на спортната кариера.

Мерките за реализиране на тази политика са насочени към подкрепа на двойната кариера на спортистите в спортните училища. На територията на страната извършват дейността си 24 спортни училища (6 държавни, финансирани чрез ММС, и 18 общински), където обучението се осъществява по специализирани учебни планове и програми, с които се цели подкрепа на процеса на изграждане на спортиста, реализиране на високи спортни постижения и създаване на възможност за успешна нова кариера след приключване на спортната.

Условията за двойна кариера на елитните млади спортисти в спортните училища са свързани с прилагането на форми на обучение, различни от дневна (индивидуална, комбинирана, самостоятелна), възможности за гъвкави графици за сесии и изпити и повишаване на качеството на професионалното образование.

Приемането на новия ЗПУО създаде условия за ефективното прилагане на комбинираната форма на обучение за учениците с изяви в спортните училища. Тя гарантира провеждане на 100 % от учебните часове по специализирана подготовка и създава възможност за намаляване броя на присъствените учебни часове по останалите учебни предмети от учебния план.

Все още няма устойчиво решение по отношение на финансирането на прилагане на индивидуална и комбинирана форма. Липсата на финансиране възпрепятства ефективното прилагане на формите на обучение, за които е необходим допълнителен финансов ресурс за заплащане на труда на педагогическите кадри с оглед на това, че графикът на учебните занимания е различен от седмичното разписание за дневна форма. Поради тези специфични проблеми немалка част от учениците с изяви в дарби са принудени да се обучават в самостоятелна форма или да продължат обучението си в дневна форма, което създава негативни тенденции при изпълнение на планираното развитие и изява в спорта за високи постижения, както и перспективите за бъдеща професионална реализация.

В ЗПУО е предвидена водеща роля на ММС по отношение на учебните програми по спортна подготовка в спортните училища, които се утвърждават от министъра на младежта и спорта. Това създаде възможност екип от хабилитирани специалисти от Национална спортна академия (НСА) „Васил Левски“ да разработи учебните програми въз основа на научнообосновано и актуално учебно съдържание по специализирана подготовка за обучение на учениците от V-ти до XII-ти клас в спортните училища по 32 вида спорт – баскетбол, бадминтон, биатлон, борба (класически и свободен стил), бокс, вдигане на тежести, волейбол, гребане, джудо, кану-каяк, карате, шотокан карате до, кик-бокс, сумо, колоездене, конен спорт, лека атлетика, модерен петобой, плуване, самбо, скокове батут, ски алпийски дисциплини, сноуборд, ски бегови дисциплини, спортна акробатика, спортна гимнастика, спортна стрелба, тенис, тенис на маса, футбол, хандбал и художествена гимнастика. Учебното съдържание гарантира устойчивост и последователност при прилагане на тренировъчното въздействие в многогодишния процес на спортно усъвършенстване.

С оглед извършване на обективна оценка на напредъка при осъществяване на спортната подготовка на учениците е разработена и утвърдена „Система за оценяване на резултатите по

спортна подготовка на учениците в спортните училища“, която включва нормативи за оценка на физическите качества и специалните показатели на състезателите по видовете спорт, включени в учебната програма на спортните училища от V-ти до XII-ти клас по пол, категории и дисциплини. Тя се използва както за оценяване на резултатите на учениците по спортна подготовка, така и като инструмент за оперативен контрол на развитието на специалните двигателни качества и специфичните умения на състезателите от спортния резерв.

В резултат на ползотворното сътрудничество между ММС, Министерството на образованието и науката и НСА „Васил Левски“ от учебната 2011-2012 г. в спортните училища се осъществява обучение за придобиване на трета степен на професионална квалификация по професиите от професионално направление Спорт: „Помощник – треньор“, „Помощник инструктор по фитнес“ и „Организатор на спортни прояви и първенства“. Прилагането на утвърдените учебни планове за обучение в спортните училища е предпоставка за привличане в тях на перспективни млади спортисти, както и за успешната им реализация в живота.

Утвърдените учебни програми по теория и практика на професията, които се прилагат за обучение, са изцяло съобразени със спецификата на спортните училища, където учениците извършват активна тренировъчна и състезателна дейност. Практическото обучение по вида спорт се съчетава със спортната подготовка в съответствие с целите на многогодишния процес на развитие на таланта и реализиране на високи спортни постижения.

Към настоящия момент са дипломирани три випуска на спортните училища с професионална квалификация по професиите от професионално направление „Спорт“, а най-предпочитана от учениците е професията „помощник – треньор“.

В подкрепа на двойната кариера и професионалната реализация на спортистите е и политиката на НСА „Васил Левски“, където 25% от местата за прием са определени за завършилите спортни училища, придобили професионална квалификация по една от професиите, като оценката от държавния изпит се приема като балообразуваща без полагане на изпит. По решение на академичния съвет на НСА „Васил Левски“ държавните шампиони не полагат конкурсен изпит по вида спорт.

С оглед създаване на условия за реализиране на двойната кариера на спортистите и бъдещата им професионална реализация в Наредба № 2 за професионалната правоспособност и квалификацията на спортно-педагогическите кадри е определено мястото на помощник-треньора в системата на физическото възпитание и спорта.

ММС прилага последователна политика по отношение на професионалното образование на спортистите. След определянето на спортните училища като професионални в гимназиалната степен на образование бяха извършени изменения и допълнения в нормативни актове, чрез които се създадоха условия за оптимизиране на учебното съдържание по специализираната подготовка.

След последните изменения в Закона за професионалното образование и обучение (ЗПОО) се предвиди, учебните програми по учебните предмети от отрасловата и специфичната професионална подготовка да се утвърждават от министъра на младежта и спорта.

В ЗПОО е въведена и нова регулация по отношение на Националните изпитни програми за придобиване на квалификация по професиите в спортните училища, където отново се определи водеща роля на ММС. Националните изпитни програми за придобиване на квалификация по професиите „Помощник – треньор“, „Помощник инструктор по фитнес“ и „Организатор на спортни прояви и първенства“ са разработени от работна група, в която се

включиха преподаватели от НСА „Васил Левски“, и са утвърдени със заповед на министъра на младежта и спорта през 2014 г.

Във връзка със създаване на условия за усвояване на учебното съдържание по учебните предмети от задължителната професионална подготовка, както и с оглед подпомагане на усвояването на знанията и придобиването на професионални компетенции за придобиване на професионална квалификация по съответната професия, е разработено и издадено Ръководство по теория на професиите за спортните училища.

В състава на комисиите за провеждане на изпита за придобиване на професионална квалификация е предвидено включване на представители на висшите училища, обучаващи спортни специалисти, и на спортните организации, което създава условия за ползотворно сътрудничество с оглед осигуряване на подкрепа на професионалното развитие на спортистите.

Предвид гореизложеното категорично може да се направи извод, че държавната политика и изградената нормативна регулация създават възможност за подкрепа на двойната кариера и професионалната реализация на спортистите, които се обучават в спортните училища.

Едни от определящите фактори за изпълнението на политиката за утвърждаване на спортните училища като институции за подготовка на високомотивирани състезатели за националните отбори на Република България са свързани с нивото на квалификация на спортно-педагогическите кадри, привлечени за работа с учениците в спортните училища, и създадените условия за обучението им през целия живот, обвързано с коректна система за оценка на труда и стимулиране.

Повишаването на квалификацията на педагогическите кадри в системата на народната просвета, включително учителите по специализирана подготовка в спортните училища, се извършва съгласно Наредба № 12 от 01.09.2016 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти. Повишаването на квалификацията се извършва посредством различни форми на следдипломно обучение, чрез които се подпомага пълноценната професионална реализация на педагогическите кадри. Равнището на професионална компетентност се определя чрез придобиване на професионално-квалификационни степени, като е изградена и система за атестиране и стимулиране.

В подкрепа на повишаването на качеството на професионалното образование и квалификацията на спортно-педагогическите кадри в НСА „Васил Левски“ се провеждат обучения по учебните предмети от професионалната подготовка, в които участват преподавателите по теория, както и по видове спорт с оглед представяне на актуални методики и подходи за повишаване на спортното постижение за учителите по спортна подготовка.

Приоритет 4 – Развитие и утвърждаване на спорта за високи постижения

Планираните и изпълнявани мерки са 5, а дейностите – 9. През периода 2013-2016 г. е постигнато изпълнение на планираните мерки и дейности. Предвид постепенното изпълнение на част от тях, същите могат да бъдат продължени.

Мерките и дейностите в областта на спорта за високи постижения са съобразени освен с действащата национална правна рамка, също така и със заключенията на Съвета на Европейския съюз, касаещи спорта за високи постижения, и с редица международни актове като Олимпийска харта на Международния Олимпийски Комитет, Бяла книга за спорта,

Конвенция срещу употребата на допинг на Съвета на Европа, Европейска конвенция за насилието и лошото поведение на зрители при спортни прояви и в частност на футболни срещи и Конвенция на Съвета на Европа относно манипулирането на спортни състезания.

През периода 2013-2016 г. Съветът на Европейския съюз е приел заключения относно следните важни въпроси в областта на спорта за високи постижения: равенството между половете в областта на спорта; утвърждаването на почтеността, прозрачността и доброто управление при големи спортни прояви; относно двойната кариера на спортистите и изготвянето на стратегия за борба с манипулирането на резултатите от спортни срещи.

Мерките и дейностите по Приоритет 4 кореспондират със стратегически документи, действащи в периода на Националната програма за развитие на физическото възпитание и спорта – Националната стратегия за развитие на физическото възпитание и спорта 2012 – 2022 и националната стратегия за борба срещу употребата на допинга в спорта /2015 – 2024 г./.

Мерки и дейности, свързани с изработването на перспективни планове за участие в ОИ – зимни и летни – 2016, 2018 и 2020г., съобразно натрупания опит и подчинени на принципите на многогодишната подготовка.

В края на 2016 г. спортните федерации, развиващи летни олимпийски спортове и включени в I-ва група на Програмата за развитие на спорта за високи постижения, са представили в ММС четиригодишна програма (2017-2020 г.) за развитие на съответния вид спорт. Всяка програма включва анализ на резултатите от предходния олимпийски цикъл (2012-2016 г.) и изграждане на стратегия за развитието на спорта и успешно класиране на летните олимпийски игри в Токио 2020.

Планирането в спорта за високи постижения се извършва на 4 годишен (олимпийски) цикъл и съобразно Националната стратегия за развитие на физическото възпитание и спорта в Република България 2012 – 2022 г.

Мерки и дейности, свързани с подготовката и периодичното актуализиране на съвременни методически ръководства за многогодишния тренировъчен процес, в комплексното развитие на популярните в Република България видове спорт (олимпийски и неолимпийски)

Изготвени са и ежегодно се актуализират съвременни методически ръководства за многогодишния тренировъчен процес от българските спортни федерации и НСА „Васил Левски“.

Мерки и дейности, свързани с насърчаване на участието на жените в спорта

През годините международните спортни федерации и Международния олимпийски комитет периодично актуализират списъка на олимпийските спортове и спортни дисциплини, включени в летните и зимни олимпийски игри.

В програмата на зимните олимпийски игри в Сочи 2014 са включени 12 нови дисциплини като: ски скокове за жени, халф-пайп свободен стил за мъже и жени, смесена щафета по биатлон, отборна надпревара по шейни, отборна надпревара по фигурно пързаяне,

слоупстайл свободен стил за мъже и жени, сноуборд слоупстайл за мъже и жени и сноуборд паралелен слалом за мъже и жени.

В програмата на зимните олимпийски игри в Пьонгчанг 2018 са включени четири нови спорта - масовия старт на бързо пързалане с кънки, Big Air сноуборд, смесени двойки в кърлинга и отборни състезания в ски-алпийските дисциплини.

В програмата на летните олимпийски игри в Токио 2020 са добавени пет нови спорта - скално катерене, карате, скейтборд, сърф и бейзбол/софтбол. Добавени са и кану – жени. Международната федерация по плувни спортове (FINA) иска да прибави нови плувни дисциплини към програмата за олимпийските игри в Токио 2020, някои от които са: 50 метра бъртерфлай, гръб и бруст за жени, 1500 м свободен стил жени и смесените щафети (двама мъже и две жени) на 4 по 100 м свободен стил и 4 по 100 м смесена.

България, в съответствие с възможностите за развитие и осигурената спортна инфраструктура, развива новите дисциплини с участието на жени.

Мерки и дейности, свързани с подпомагане на двойната кариера на елитни спортисти

Центърът за елитен спорт към Министерството на отбраната и Центъра за бойна подготовка и спорт, сектор „Физическа подготовка, ведомствен и елитен спорт“ при Академията на МВР ежегодно приемат и актуализират състава си. Основните цели на тези центрове са подпомагането на спортисти с доказани резултати на Световни първенства и олимпийски игри (медалисти и финалисти), които наред с военната си подготовка да продължат своята тренировъчна и състезателна дейност и да постигат още по-високи спортни резултати, да утвърждават и разширяват международния авторитет на българския национален спорт. Назначават се спортисти с доказани спортно-технически качества, по индивидуални олимпийски спортове и/или по спортове с военно-приложно значение.

Мерки и дейности, свързани със създаване на условия и възможности за развитие на спорта за високи постижения на местно, национално и международно ниво

В програмите на ММС за олимпийска подготовка и за развитие на спорта за високи постижения, насочени към подпомагане на спорта, важен показател за измерване на ефективността е постигнатият спортен резултат/призово класиране на спортистите на олимпийски игри (ОИ), световни първенства (СП) и европейски първенства (ЕП).

„Програмата за олимпийска подготовка“ цели създаване на предпоставки и условия за реализиране на оптимален тренировъчен процес, чрез който да се подготвят спортистите за успешна изява на ОИ, СП и ЕП.

С „Програмата за развитие на спорта за високи постижения“ се цели прилагане на селективен подход при определяне на спортистите, оптимизиране на условията за спортното им развитие и стимулиране на млади таланти. След Олимпиадата в Лондон 2012 г. е предприета политика, насочена към централизирана подготовка във всички спортове, с приоритет подготовка на втора възрастова група след мъже и жени, които са с класиране на ЕП и СП или са включени в 4 годишния перспективен план на федерацията. От анализ на проведената

подготовка през 2013 г. е видно, че е разширена основата на пирамидата на спорта за високи постижения чрез детско-юношеския спорт и много повече млади състезатели са имали възможност да участват на европейски и световни първенства и да завоюват призови класирания.

През 2013 г. програмите са три: „Програма за олимпийска подготовка“, „Програма за развитие на спорта за високи постижения за олимпийски спортове“, „Програма за развитие на спорта за високи постижения за неолимпийски спортове.“

През 2014 г. за първи път е разработена и утвърдена „Програма за развитие на спортните клубове.“

През 2015 г. програмите са четири: „Програма за олимпийска подготовка“, „Програма за развитие на спорта за високи постижения за детско-юношески спорт за олимпийските спортове“, „Програма за развитие на спорта за високи постижения за неолимпийски спортове“ и „Програма за развитие на спортните клубове.

Основната цел на „Програмата за олимпийска подготовка“ е създаване на предпоставки и условия за реализиране на оптимален тренировъчен процес, чрез който да се подготвят спортисти и отбори за успешна изява на световните и европейски първенства и олимпийски игри. Спортистите са разделени на проектоолимпийски отбор I-во и II-ро ниво /състезатели с класиране на ЕП и СП и последните ОИ и олимпийски резерв /състезатели 1-ва и 2-ра възрастова група след мъже и жени с класирания на младежки олимпийски игри, СП и ЕП.

Основната цел на „Програмата за развитие на спорта за високи постижения за детско-юношески спорт за олимпийските спортове“ е прилагане на селективен подход при определяне на спортистите, оптимизиране на условията за спортното им развитие и стимулиране на млади таланти, което да гарантира израстването им като спортисти от световна величина. Разделението на групи се прави не само спрямо призовите класирания на СП, ЕП, но и спрямо броя на спортните клубове на територията на страната и степента на обществено внедряване на спорта, броя картотекирани спортисти и броя на възрастовите групи, по които се провеждат държавни първенства за конкретния вид спорт.

Положително е, че от 2016 г. в програмите не се прави разделение на олимпийски и неолимпийски спортове, а на спортове със завоювани квоти за олимпийски игри, с възможности за спечелване на квоти, социално значими спортове и такива с възможности за развитие. В последните две групи са включени спортове като: баскетбол, хандбал, водна топка, които нямат постижения на световни и европейски първенства през последните години, но са социално значими за българското общество и се практикуват масово, така и спортна акробатика, скокове на батут и хокей на трева, които са с възможности за развитие. Ключов момент при определяне на финансирането са постигнатите резултати /класиране на ОИ, СП и ЕП от състезателите през предходната година/.

През 2016 г. „Програмата за развитие на спортните клубове“ е променена, като се ограничава спортните клубове да кандидатстват с проект само по един вид спорт и с не повече от 10 картотекирани спортисти, участвали в състезания от държавен спортен календар. Промяната цели да намали участието на състезатели в няколко спорта и липсата на правилно възстановяване на организма.

Заключителен анализ на състоянието на спорта за високи постижения

Статистиката показва, че най-много български състезатели са участвали на олимпийските игри в Москва'1980, Сеул'1988 и Монреал'1972. След Сеул'1988 тенденцията за намаляване на броя на състезателите показва, че в своето развитие българския олимпийски отбор се намира във фаза на регресия, що се отнася до числеността им и постигнатите резултати. В този смисъл, в бъдеще трябва да очакваме по-нататъшно намаляване, вероятно както в световен мащаб, така и у нас, и това се дължи на сумарното влияние на редица фактори – икономическите условия, промяната в начина на функциониране на системата на олимпийския спорт, състоянието на материалната база, проблемите със селекцията, методиката и др.

Представянето на българския олимпийски отбор можем да определим като добро.

Световните и европейските първенства през олимпийския цикъл се проведеха с участието на рекорден брой държави и спортисти. Това направи първенствата трудни, тъй като класиранията бяха важни за покриване на квалификационните изисквания за участие на предстоящите олимпийски игри.

В периода 2013-2016 година са спечелени медали в различни възрастови групи от Световни първенства (46 в 7 спорта) и от Европейски първенства (145 медала в 11 спорта).

Изводи:

Въпреки добрите резултати все още е недостатъчен потенциалът от елитни спортисти, за да се конкурираме успешно на международни състезания. Недостатъчен е и броят на спортистите, включени в системата за спортна подготовка; средствата за централизирана подготовка на проектоолимпийските състави; средствата за медикаментозно възстановяване; средствата за подобряване на професионалната квалификация на спортно-педагогическите кадри и за научно-приложната дейност в спорта.

С оглед на гореизложеното, за повишаване нивото на спорта за високи постижения и издигане престижа на българския спорт е необходимо:

- да се подобри работата по селекция и подготовка на млади спортисти от олимпийския резерв;
- да се подобри текущото и дългосрочно планиране на тренировъчния процес;
- да се увеличат средствата за централизирана подготовка на проектоолимпийските състави и за медикаментозно възстановяване;
- да се увеличат средствата за подобряване на професионалната квалификация на спортно-педагогическите кадри;
- да се увеличат средствата за научно-приложната дейност в спорта, която да подпомага осъществяването на научно-методическия контрол и оказването на помощ на треньорските ръководства в подготовката на проектоолимпийските състави.

<i>Приоритет 5 – Научно и медицинско осигуряване</i>

Целите на политиката в тази област, мерките и дейностите са определени при отчитане на ролята на научно-приложната дейност и медицинското осигуряване в спорта като важен фактор за превенция и подобряване на здравето на спортуващите и успешното представяне на българските спортисти в олимпийски игри, световни и европейски първенства. Разработени са в съответствие със стратегическите документи в областта на спорта, насоките и препоръките на ЕС за осъществяване на научното и медицинско осигуряване в спорта.

Приоритет 5 включва 5 планирани и изпълнявани мерки с 9 дейности. През периода 2013-2016 г. е постигнато изпълнение на мерките и дейностите. Предвид частичното и постепенно изпълнение на част от тях, същите могат да бъдат продължени.

Мерки и дейности, свързани с установяване на равнището на физическото развитие, двигателните възможности и психическата работоспособност на различните социално-демографски групи от населението

Анализът показва, че изследването на физическата дееспособност на населението се превръща в част от политиката по отношение на физическото възпитание и спорта. В рамките на изпълнението на тази политика между петдесетте и осемдесетте години на миналия век периодично се реализират различни изследвания на физическата дееспособност на населението, като част от тях обхващат цялото население на България и/или са представителни за големи групи от него. Началото на деветдесетте години на миналия век бележи началото на двадесет годишен период, в рамките на който не са извършвани представителни изследвания на физическата дееспособност за цялото население.

През декември 2011 г. е приключил проектът „Никога не е късно за ново начало“, финансиран по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“. Изследвана е и е анализирана физическата дееспособност на три основни групи хора: лицата в активна трудоспособна възраст като цяло, работниците и служителите със специфичен риск за здравето и с намалена двигателна активност – хора с високо наднормено тегло, повишен индекс на телесна маса, хипертония и работниците и служителите със силно намалена двигателна активност на работното им място.

Изводите сочат, че няма актуални данни за равнището на физическо развитие, двигателните възможности и психическата работоспособност на различните социално-демографски групи от населението; физическото състояние на лицата с намалена двигателна активност на работното място е лошо, подобно на средното регистрирано за страната; физическата активност на лицата в трудоспособна възраст е много ниска, поради заседналият начин на живот; физическата дееспособност е измервана многократно в рамките на различни по мащаб изследователски дейности, но на национално ниво, представително изследване на пълнолетното население не е реализирано в този период.

Мерки и дейности, свързани със здравната профилактика на включените в активна физическа, тренировъчна и състезателна дейност

Наредба № 8 от 18.03.2015 г. за провеждане на задължителни начални, периодични и предсъстезателни медицински прегледи на лица, упражняващи физическо възпитание и спорт, издадена от министъра на здравеопазването, регламентира условията и специфичните изисквания за медицински прегледи на лицата, упражняващи спорт. Изготвен е проект на нова

Наредба № 8, която е публикувана за обществено обсъждане през месец март 2016 г., но не е издадена в периода,

Мерки и дейности, свързани с превенцията на разпространението и употребата на допинг и процедура за получаване на международна акредитация

През 2013-2016 г. е утвърдена Национална стратегия за борба срещу употребата на допинг в спорта (2015-2024 г.). Ежегодно се извършват антидопингови обучения на посочените целеви групи:

- състезатели, които не са преминавали антидопингово обучение;
- състезатели преминавали антидопингово обучение преди 18 месеца;
- състезатели от високо-рискови спортове;
- спортни лекари;
- спортно-технически персонал;
- официални лица;
- целево ориентирани превантивни програми за определени федерации;
- обучители;
- състезатели участници в младежките олимпийски игри;
- състезатели с право на участие в летни/зимни олимпийски и параолимпийски игри;
- лица, желаещи да участват в дейността на антидопинговите екипи;
- членове на антидопинговите екипи.

За периода 2013-2015 г. Антидопинговият център към ММС е изпълнил проект, финансиран от ЮНЕСКО на тема „Антидопингово обучение срещу фалшивото себеутвърждаване“. Проектът е разширил познанията на спортистите за забранените субстанции и методи и за риска при използване на допинг. Участниците са запознати с новостите при санкциите, както и с разрешенията за терапевтична употреба чрез предоставяне на специализирано обучение в български спортни училища.

Във връзка с поставената цел за акредитация на Лабораторията за допингов контрол от Световната антидопингова агенция, през 2015 г. Лабораторията е сертифицирана по ISO 17025:2015, което е задължително условие за стартиране на процеса по международната акредитация.

Мерки и дейности, свързани с усъвършенстване на методите за контрол и оценка ефективността на тренировъчните въздействия в системата на спорта за високи постижения

Периодично се извършват специализирани тестове (комплексни функционални изследвания и спортно-педагогически тестове) след подадени заявки от съответната спортна федерация. Провеждат се тестирания и на спортисти от държавните спортни училища. През периода 2013-2016 г. не са разработвани методики за тестване на ефекта от тренировъчните въздействия при спортисти, практикуващи адаптирана двигателна активност. Няма изградена структура на регионални звена за научно осигуряване на спортната подготовка.

Мерки и дейности, свързани с усъвършенстване на системата за физикално възстановяване на елитни спортисти – през периода 2013-2016 г. не са въведени нови методики в практиката за физикално възстановяване.

Заключителен анализ на състоянието на научното и медицинско осигуряване в спорта

Използването на научните достижения в спортната наука в ежедневната учебно-тренировъчна работа е един от важните фактори за подобряване на спортните резултати. Неприлагането на научния подход на всички нива от подготовката на спортистите е един от факторите довели до чувствителен спад на спортните резултати на българските спортисти. След промяната на социално-икономическите условия в страната постепенно бе разрушена съществуващата система за научно-приложна дейност в спорта и не бе създаден адекватен механизъм за запазване на тази дейност.

Ограничаването на обхвата от спортисти, имащи възможност да ползват информация за ефекта от тренировъчните натоварвания и намаления обем от методики, използвани за проследяване на резултата от използваните средства за развитие на техническите умения, физическите и психологическите качества на спортистите ограничават възможностите за оптимизиране на тренировъчния процес и управлението на спортната форма. Отговорност за състоянието на научно-приложната дейност носят Министерството на младежта и спорта, българските спортни федерации и научните структури към висшите училища, отговорни за подготовката на спортни кадри.

Освен изграждането на нова организационна и функционална структура на научно-приложната дейност в спорта е необходимо да се подобри ресурсното ѝ обезпечаване и да се изгради ефективна система за контрол на спортната подготовка. Наложително е да се подобри сътрудничеството и координацията между всички структури, отговорни за развитието на спорта в България.

Оперативна цел 3 – Изграждане и модернизация на спортни обекти и съоръжения и на обекти за социален туризъм

Приоритет 6 – Изграждане и модернизация на спортната инфраструктура в страната

Планираните и изпълнявани мерки са 10, а дейностите – 19.

Целите на приоритета са свързани с реконструкцията и модернизацията на спортните обекти и съоръжения и обектите за социален туризъм, съобразени със съответните нормативни изисквания, международните стандарти на спортните федерации, както и за създаване на условия за спорт на хората с увреждания (хора с двигателни и сензорни дефицити). Приоритетът е разработен и реализиран, като се отчита особено важната роля на разработената политика по отношение на спортните обекти и съоръжения. Предприети са действия по модернизиране на спортната инфраструктура в страната и материално-техническата база на спортните обекти. Предвидено е те да бъдат приведени във вид, отговарящ на съвременните

международни стандарти, с цел създаване на достъпни условия за системни занимания със спорт.

Ефектът от дейностите за периода 2013-2016 г. е постигнат при оптималното и рационално използване на материалната база, кадри и специалисти. Изпълнени са заложените за реализиране през периода цели в програмата. Анализът на показателите показва подобряване на състоянието на спортните обекти и съоръжения, подобряване на тяхната топлотехническа характеристика с мероприятия за повишаване на енергийната ефективност на спортните обекти и съоръжения и тяхната използваемост, както от организирани отбори и клубове, така и за свободен достъп за граждани, създаденият достъп до тях на хора с увреждания, броя на реконструирани и модернизирани спортни обекти и съоръжения и средствата отпуснати за тяхното финансиране.

Създадени са предпоставки за развитие и популяризиране на спортовете, практикувани от хора с увреждания, както и включването им във всички сегменти на спортния живот като важен фактор за интегрирането им в обществото. Създаден е достъп до спортни обекти и съоръжения и реконструирани спортни обекти за спорт на хора с увреждания.

Усилията са насочени към осигуряване на оптимални условия за пълноценно използване на спортните обекти и съоръжения с цел утвърждаване позициите на Република България сред световната спортна общественост.

Мерки и дейности, свързани с подобряване на градската среда за практикуване на физически упражнения и спорт

При изпълнение на тази мярка са реализирани четири проекта, в резултат на които са изградени спортна площадка с асфалтово покритие, спортна площадка с изкуствена трева, две детски площадки.

Мерки и дейности, свързани с приспособяване на обществената и образователна спортна инфраструктура към потребностите на ученици и студенти с увреждания

При реализиране на финансирани проекти по реда на Наредба № 2 от 08.05.2014 г. за финансово подпомагане на строителството и ремонта на спортни обекти и съоръжения са спазени условията за осигуряване на достъпна архитектурна среда за цялото население, като са отчетени и специфичните нужди на хората с намалена подвижност, включително на хората с увреждания.

Експерти от ММС участват в Национална програма „Достъпно и сигурно училище”. Програмата е разделена на два модула – Модул I „Достъпна архитектурна среда” и Модул II „Сигурност”. Основната цел на програмата е осигуряване на достъп до държавните училище и държавните извънучилищни педагогически учреждения чрез изграждането на подходяща инфраструктура, изграждане на покрити рампи, изграждане на покривни покрития на вече изградени рампи, монтиране на платформени съоръжения, изграждане на асансьори, адаптиране или изграждане на подходящи санитарни възли на етажите, до които има осигурен достъп за лица с увреждания. Сред приоритетите на програмата е осигуряване на ефективен пропускателен режим в сградите, по-добра организация на охраната чрез технически средства и

подготвени охранители, по-добра комуникация с правоохранителните органи и ефективен контрол в случай на инциденти чрез възможност за преглед на записите от видео наблюдение.

Мерки и дейности, свързани с подобряване на материално-техническата база за образование, обучени и спортни дейности, включително спортната база на училищата и детските градини

В ММС са изготвени необходимите документи за кандидатстване и изпълнение на Оперативна програма „Региони в растеж 2014-2020 г.”, приоритетна ос 3 - „Култура и спорт в училище”, компонент 2 – „Спортни училища”. Основата цел на програмата е свързана със строителство, реконструкция и ремонт на спортни училища с национално и регионално значение, включително прилежащото дворно място и общежитията към тях, осъществяване на мерки за енергийна ефективност, подобряване на достъпа за хора с увреждания до образователните сгради, изготвяне на обследване за енергийната ефективност и конструктивни обследвания на сградния фонд на училищата, доставка и монтаж на оборудване и обзавеждане на сградите, като част от цялостното им обновяване.

В изпълнение на основните приоритети и задачи на „Националната стратегия за развитие на физическото възпитание и спорта в Република България 2012-2022 г.” експерти от ММС участват в междуетатна експертна работна група, съвместно с Министерство на образованието в Програмата за оценяване, финансиране на изграждане на нова и реконструкция на съществуваща спортна база в българските училища за периода 2016-2019 г. Изготвена е цялостна справка за наличието или липсата на физкултурни салони в общински и държавни училища на територията на Република България. Изготвен е проект на структура и концепция на програмата.

Мерки и дейности, свързани с насърчаване сътрудничеството между общините, спортните организации и частния сектор, за развиване и управление на спортната инфраструктура

ММС осъществява контрол по актуализация на публичния регистър на спортните обекти и съоръжения и обектите за социален туризъм – държавна, общинска, частна и корпоративна собственост, включително спортната база на училищата – общински, държавни и висши държавни училища, открита и закрыта спортна база. Регистърът се актуализира при допълнително подадени документи от общини и държавни администрации.

Мерки и дейности, свързани с осигуряване на съвременни условия за антидопингов контрол

В посочения период ММС е реализирало проект за изграждане на Антидопингов център с Лаборатория за допингов контрол и Център за контрол и управление на спортната подготовка. Лабораторията за допингов контрол разполага със съвременна специализирана, технологична лабораторна апаратура, отговарящи адекватно на световните изисквания в областта на спорта.

Антидопинговата лабораторията позволява извършването на следните дейности:

- изпитва проби за откриване на субстанции и методи, включени в Забранителния списък на Световната антидопингова агенция, и други субстанции съгласно програмата за наблюдение на Световната антидопингова агенция;
- приема взетите от антидопинговите екипи проби и ги анализира за наличие на забранени субстанции;
- оформя цялостната документация, свързана с приемането и анализа на допинг пробите, и носи отговорност за правилното отразяване на всички данни;
- води регистър на получените допинг проби и на резултатите от анализа и ги съхранява;
- извършва анализ на допинг проби от международни състезания, провеждани на територията на страната, след получаване на оторизация от международната спортна организация;
- притежава, съхранява и използва по предназначение само за лабораторни цели референтни унифицирани субстанции, включително биологичен материал от спортисти и доброволци, във връзка с изпълнението на основната ѝ функция – анализ на допинг субстанции;
- изследва биологични проби от доброволци, приели лекарствени продукти;
- осъществява информационен обмен с антидопингови лаборатории от други държави;
- извършва проверки на хранителни добавки за наличие на необявени от производителя и/или вносителя забранени субстанции;
- разработва и участва в изследователски програми, свързани с допинга в спорта;
- разработва, адаптира и внедрява нови методи в съответствие с международните стандарти;
- извършва и други лабораторни анализи на вещества, за съхранението и използването на които има разрешение от министъра на здравеопазването или лицензия от министъра на икономиката.

При спазване на Световния антидопингов кодекс, влязъл в сила през 2015 г. и международните стандарти към него, Антидопинговият център (АЦ) изпълнява стриктно Световната антидопингова програма на Световната антидопингова агенция (САА) за борба с употребата на допинг в спорта. Основните насоки за ефективна антидопинговата дейност са внезапният допингов контрол по време и извън състезание и провеждане на антидопингово обучение на състезатели и спортно-технически лица. Допинг контролът е една от най-ефикасните мерки за защита на правото на равнопоставеност на спортиста, спазвайки ценностите и духа на спорта. През периода 2013-2015 г. АЦ осъществява допинг контрол по годишен план и по заявки на международни и лицензирани български спортни федерации. С цел постигане на ефективна и интелигентна антидопингова програма, основана на оценка на риска за вероятност за употреба на допингиращи субстанции при определени видове спорт, допинг тестванията се съобразяват с изискванията на Технически документ на САА за спорт-специфичен анализ.

За периода 2013- 2016 г. установените от АЦ неблагоприятни аналитични резултати са 9 – за 2013 г., от които двама непълнолетни, 5 – за 2014 г., от които двама непълнолетни, 14 – за 2015 г., от които двама непълнолетни и 5 – за 2016 г. През 2016 г. се управляват и 8 резултата за потенциални нарушения на изискванията за местонахождение.

Анализът на резултатите показва, че през периода, употребата на допингиращи средства от спортисти е налице, сред които са и непълнолетни спортисти. Добра тенденция е, че при почти двукратното увеличаване на допинг тестванията през 2014 г. в сравнение с 2013 г. не се наблюдава увеличаване на броя на уличените в употреба на допинг спортисти. Положителна тенденция е и липсата на непълнолетни спортисти с неблагоприятни проби през 2016 г.

Антидопинговото обучение като част от антидопинговата дейност се залага ежегодно в годишния план на АЦ. През 2013-2015 г. успешно е изпълнен проект „Антидопингово обучение срещу фалшивото себеутвърждаване“, финансиран от Фонда за борба срещу допинг към ЮНЕСКО. Презентациите са представени на подрастващи спортисти и техните треньори от шест спортни училища в страната. Проведени са специализирани семинари на представители на спортни федерации и клубове, на медицинските екипи на федерациите, на лекарите на футболните клубове. Реализирането на рехабилитационни програми – индивидуални и на национални отбори, са свързани с неблагоприятни аналитични резултати на спортисти. Освен планирано антидопингово обучение на състезатели и спортно-технически лица, АЦ предоставя информационни семинарни занятия и по заявки на федерации и клубове по време на тренировъчни лагери и състезания. Като добра практика се отчита и участието на АЦ в OutReach антидопингови кампании съвместно с международни федерации.

При анализ на ефекта от провежданото антидопингово обучение като превантивна мярка срещу употребата на допинг, АЦ отчита увеличаване броя на верните отговори на провежданите анкети след обучението. Увеличава се и броят на запитванията от страна на спортисти за проверка на медикаменти за наличие на допингиращи средства в тях.

Мерки и дейности, свързани с осигуряване на съвременни условия за спорт и социален туризъм

ММС осъществява последващ контрол по изпълнението на финансираните проекти съгласно Наредба № 2 от 08.05.2014 г. за финансово подпомагане на строителството и ремонта на спортни обекти и съоръжения, изразяващ се в проверка на отчетите, на предоставена документация и проверка на място на изпълнението и разходването на средствата, предоставени на одобрените и финансирани проекти.

Експерти от ММС вземат участие в работна група за изясняване собствеността на 8 броя хижи. Необходимо е да се извършва по - целесъобразно стопанисване на обектите за социален туризъм.

През периода 2015 г. – 2016 г. ММС е направило инвестиции в 28 (двадесет и осем) проекта на обща стойност 7 261 263,34 лв. с ДДС.

Мерки и дейности, свързани с насърчаване на публично-частно партньорство за инвестиции в строителството, реконструкцията и модернизацията на спортните обекти и на обектите за социален туризъм по съвременни технологии

В периода 2013-2016 г. като институт публично-частното партньорство все още не е реализиран на държавно ниво. Липсва цялостна законодателна концепция за регулиране на стопанската дейност на общините и държавата в публичен интерес. Честа практика на

общините е приемането на общински наредби за публично-частното партньорство, което усложнява прилагането на института.

Концесиите са основна форма на договорно публично-частно партньорство в България. С приемането на новия Закон за концесиите (обн. ДВ, бр. 96 от 2017 г.), в сила от 01.01.2018 г., с който беше отменен Законът за концесиите от 2006 г. и Законът за публично-частното партньорство се очаква да се стимулира публично-частното партньорство за инвестиции в строителството, реконструкцията и модернизацията на спортните обекти и на обектите за спортно-туристически дейности.

Мерки и дейности, свързани с повишаване на размера на средствата, които се осигуряват от държавния и общинските бюджети за експлоатация и издръжка на спортните обекти и съоръжения – държавна и общинска собственост

Повишаването на размера на средствата е осъществено чрез финансиране на проекти. През 2016 г. е финансирано модернизацията и ремонта на 3 стадиона в гр. Варна, гр. Русе и гр. Горна Оряховица. Финансов ресурс е предназначен и за ремонта на тренировъчна зала за футбол в Спортен комплекс „Миньор” в гр. Перник.

Мерки и дейности, свързани с използване на възможностите на новото поколение оперативни програми на страната за периода 2014-2020

Подадени са четири проектни предложения и са сключени 3 договора за безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Региони в растеж 2014-2020 г.”, приоритетна ос 3 - „Култура и спорт в училище”, компонент 2 – „Спортни училища”, а именно:

1. Ремонт и реконструкция за въвеждане на мерки по енергийна ефективност за спортно училище „Георги Бенковски”, гр. Варна – 2 700 600 лв.
2. Ремонт и реконструкция за въвеждане на мерки по енергийна ефективност за спортно училище „Майор Атанас Узунов”и общежитие, гр. Русе – 3 081 000 лв.
3. Ремонт и реконструкция за въвеждане на мерки по енергийна ефективност и осигуряване достъпа на хора с увреждания до сградите на спортно училище "Генерал Владимир Стойчев" и общежитие, гр. София – 910 200 лв.

И трите проекта включват всички необходими дейности за модернизация/обновяване на съответното спортно училище, в т.ч. ремонт и реконструкция за въвеждане на мерки по енергийна ефективност и осигуряване достъпа на хора с увреждания до сградите, обезпечаване с необходимото оборудване за модернизиране на образователния процес, както и за обезпечаване на нормалното функциониране на образователната институция.

Изводи:

Въпреки постигнатото до момента, спортната инфраструктура в страната все още не е на желаното ниво. Необходимо е да се изследва цялостно състоянието на спортната база. Като възможност за подобряване на спортната инфраструктура би следвало да се разгледа създаването на публични-частни партньорства. По-голямата част от спортната инфраструктура е собственост на общините. Влаганите за поддържането ѝ средства не винаги са достатъчни,

което води до амортизирането ѝ и до отлив на желаещи да се занимават със спорт. Необходимо е да се намери подходящ диалог между спортните клубове, ползващи спортните бази, като им се предостави способ за дълготрайно наемно правоотношение, което ще даде възможност за инвестиции за подобряване на наетите съоръжения. Към този момент общините не могат да сключват договори за наем за срок повече от 10 години.

Предвид това, основната цел пред ММС е изграждането на нова спортна инфраструктура, реконструкция и модернизация на спортните обекти и съоръжения, съобразени с изискванията на съответните международни нормативи и създаване на условия за достъп до тях на хора с увреждания.

Поставените цели, свързани с Приоритет 6 от НПРФВС, са насочени към насърчаване и стимулиране на физическото възпитание на всички граждани и осигуряване на оптимални условия и възможности за практикуване на спорт чрез подпомагане на дейности, свързани с изграждане, модернизация и оборудване на спортните обекти и съоръжения; ремонт и реконструкция на съществуващата спортна инфраструктура; и повишаване размера на средствата, които се предоставят за изграждане, експлоатация и модернизация на спортни обекти и съоръжения и обекти за социален туризъм, като се създават условия за ползването им от всички граждани, включително от хора със специални потребности.

С изпълнението на гореописаните цели ще се постигат следните ефекти:

- създаване на предпоставки за развитие на качествено ново равнище на спортните обекти и съоръжения и обектите за социален туризъм – държавна и общинска собственост;
- осигуряване на достъпност до спортните обекти и съоръжения за практикуване на спорт и на хора със специални потребности;
- взаимодействие, координация, планиране и анализ на строително-ремонтните дейности в действията на спортните организации, държавните и общински администрации;
- подпомагане на спортните организации – спортните федерации и спортните клубове, с цел създаване на условия за подготовката на спортистите, издигане на спортния престиж на нацията, както и за заниманията с физически упражнения и спорт на неактивните спортуващи;
- повишаване на използваемостта на спортните обекти, ползвани от спортните организации, както от организирани отбори и клубове, така и за свободен достъп на деца, ученици и студенти, включително на хора със специални потребности;
- подпомагане на спортните организации, стопанисващи и управляващи обекти – държавна или общинска собственост, за изграждане на нови или ремонтиране, реконструкция и модернизация на поверените им спортни обекти и съоръжения.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ

Препис

РЕШЕНИЕ № 953

от 28 декември 2018 година

ЗА ПРИЕМАНЕ НА НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА ФИЗИЧЕСКОТО ВЪЗПИТАНИЕ И СПОРТА 2018–2020 г. И ЗА ОДОБРЯВАНЕ НА ДОКЛАД ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА НАЦИОНАЛНАТА ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА ФИЗИЧЕСКОТО ВЪЗПИТАНИЕ И СПОРТА 2013–2016 г.

На основание чл. 7, т. 3 от Закона за физическото възпитание и спорта

МИНИСТЕРСКИЯТ СЪВЕТ

РЕШИ:

1. Приема Националната програма за развитие на физическото възпитание и спорта 2018-2020 г. съгласно приложение № 1.
2. Одобрява Доклада за изпълнението на Националната програма за развитие на физическото възпитание и спорта 2013-2016 г. съгласно приложение № 2.
3. Предлага на Народното събрание да разгледа и приеме доклада по т. 2.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ: /п/ Бойко Борисов

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР НА
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ: /п/ Веселин Даков

Вярно,

ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ
“ПРАВИТЕЛСТВЕНА КАНЦЕЛАРИЯ”:

Апостол Михов/

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх. No	802-00-59
Дата	28.12.2018 г.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ

15³⁹
15.12.18

№.....02.01- 147.....
28...декември.... 2018 г.

ДО

ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

г-жа ЦВЕТА КАРАЯНЧЕВА

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО КАРАЯНЧЕВА,

На основание чл. 7, т. 3 от Закона за физическото възпитание и спорта изпращам Ви одобрения с Решение №...253..... на Министерския съвет от 2018 г. Доклад за изпълнението на Националната програма за развитие на физическото възпитание и спорта 2013–2016 г.

Приложение: съгласно текста.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Бойко Борисов)

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ ЧЕТИРИДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

РАЗПОРЕЖДАНЕ

НА ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

№ 950-01-3 / 10. 01. 2019 г.

На основание чл. 8, ал. 1, т. 1 и чл. 88, ал. 3 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание

РАЗПОРЕЖДАМ:

Разпределям Доклад за изпълнението на Националната програма за развитие на физическото възпитание и спорта 2013-2016 г., № 802-00-59, внесен от Министерски съвет на 28.12.2018 г., на следните постоянни комисии:

- Комисия по въпросите на децата, младежта и спорта
- Комисия по образованието и науката
- Комисия по регионална политика, благоустройство и местно самоуправление

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

ЦВЕТА КАРАЯНЧЕВА